

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa 27 listopada 2017 r.

Ldz. 299/KRIA/2017/w

kol. arch. Robert Szumielewicz
Przewodniczący Okręgowej Rady
Mazowieckiej Okręgowej Izby Architektów RP

W odpowiedzi na pismo Mazowieckiej OIA z dnia 11.10.2017, Małopolskiej OIA z dnia 10.11.2017 oraz w nawiązaniu do licznych głosów członków IARP zaniepokojonych pojawiającymi się postulatami wprowadzenia technologii BIM jako obowiązkowej w procedurze zamówień publicznych Krajowa Rada negatywnie ocenia taką inicjatywę na obecnym poziomie zaawansowania prac nad standardem metodyki BIM na poziomie europejskim i krajowym z powodów legislacyjnych, organizacyjnych, ochrony konkurencji, warunków dostępności oraz kosztów.

Prace nad standardem metodyki BIM prowadzone są na poziomie europejskim i krajowym. W 2016 r. powołana została przez Komisję Europejską Grupa Robocza, której celem jest zdefiniowanie standardu i warunków jego upowszechnienia oraz stosowania. Na poziomie krajowym Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa przystąpiło w 2017 r. do pilotażowych projektów z zakresu infrastruktury kolejowej i drogowej oraz budownictwa kubaturowego. Zebrane doświadczenia mają być podstawą zdefiniowania odpowiednich ram prawnych stosowania technologii BIM. Do tego czasu wszystkie działania zmierzające do narzucenia obowiązku jego stosowania należy ocenić jako przedwczesne.

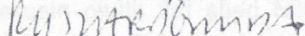
Na poziomie organizacyjnym należy zauważyć, że korzyści z nowej technologii będą osiągalne wtedy, gdy wszyscy uczestnicy procesów inwestycyjnych będą dysponowali porównywalnymi narzędziami, wiedzą i umiejętnościami. W tym zakresie żądania strony publicznej do pozyskiwania projektów w technologii BIM będą tak długo nieuzasadnione i przedwczesne jak długo włożony w ich przygotowanie wysiłek i nakład nie będą miały szansy na pełne wykorzystanie. W przeciwnym wypadku dojdzie do sytuacji obciążenia wykonawców dokumentacji dodatkowymi kosztami jej wytworzenia przy niewielkim stopniu jej dalszego efektywnego wykorzystania, co stoi w sprzeczności z celami tej technologii. Niezbędna jest w tym zakresie szeroka edukacja, nie tylko środowiska projektantów ale przede wszystkim służb inwestycyjnych sektora publicznego.

Odnosząc się do nowej technologii BIM należy wskazać również na potencjalne ryzyka związane z jej wprowadzeniem, na które zwróciło uwagę Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa podczas IX Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach. W ocenie Ministerstwa, technologia BIM niesie ryzyka związane z potencjalnym wzrostem kosztów inwestycji, marginalizacją małych i średnich przedsiębiorców, ryzykiem monopolizacji rynku oprogramowania oraz bezpieczeństwem danych. Wysokie ceny oprogramowania, coraz powszechniej udostępnianego wyłącznie w formie dzierżawionego dostępu bez prawa ich zakupu na własność, będą skuteczną metodą wykluczania małych i średnich firm architektonicznych z rynku. Mniejsza ilość aktywnie projektujących podmiotów w powiązaniu z wysokimi kosztami oprogramowania dadzą w konsekwencji efekt wyższych kosztów inwestycyjnych z jednej strony oraz likwidację mniejszych podmiotów projektowych i koncentrację rynku przez duże koncerny projektowo- wykonawcze- z drugiej. Dodatkowymi zagrożeniami może być ryzyko monopolizacji rynku oprogramowania, wymuszone aktualizacje, zapis rezultatu twórczej pracy architekta w chmurze dyskowej dostawcy programu i wiążący się z tym problem bezpieczeństwa danych. W tym zakresie Izba Architektów liczy na aktywne włączenie się instytucji państwa do prac nad otwartym formatem zapisu danych IFC i BCF oraz wprowadzenia regulacji zapobiegających monopolizacji rynku i w rezultacie znaczącego obniżenia kosztów stanowisk BIM.

Powszechna komputeryzacja zmienia narzędzia jakimi posługują się architekci. Od 25 lat w niewymuszony odgórnymi przepisami sposób zamieniliśmy dotychczasowe narzędzia rysunkowe na ekrany komputerowe. Dalszy rozwój tych technologii jest nieunikniony. Zintegrowana informacja o projektowanym obiekcie daje możliwość zespołowej pracy wielobranżowego zespołu nad wspólnym cyfrowym modelem, dając tym samym narzędzia szybszej koordynacji a przez to skuteczniejszej eliminacji błędów i kolizji. Na etapie wykonawstwa i eksploatacji obiektów pozwala na efektywne utrzymanie i sprawne zarządzanie. Obniża przez to koszty cykli życia tych obiektów.

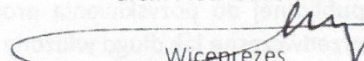
Z tych względów Krajowa Rada IARP, widząc potencjał technologii BIM, deklaruje swój udział w dalszych pracach nad standardem tej metodyki oraz chęć włączenia się do działań mających na celu zapewnienie proporcjonalnego udziału w korzyściach i kosztach nowej technologii przez wszystkich uczestników procesu inwestycyjnego. Zapobiegnie to sytuacji, kiedy poprzez prawny przymus stosowania przez architektów technologii BIM przerzucą się koszty cyfryzacji procesu inwestycyjnego na środowisko zawodowe projektantów w celu zapewnienia narzędzi dodatkowych zysków po stronie inwestorów i wykonawców. Sytuacja takiej nierównowagi jest w opinii Krajowej Rady Izby Architektów nie do zaakceptowania.

arch. Ryszard Gruda

Prezes

Krajowej Rady Izby Architektów RP

arch. Piotr Gadomski

Wiceprezes

Krajowej Rady Izby Architektów RP